

Židovický ZPRAVODAJ

INFORMAČNÍ LIST OBCE ŽIDOVICE | 3. ČTVRTLETÍ 2019 | ROČNÍK 2 | VÝTISK ZDARMA

Slovo starosty obce

**Vážený spoluobčané,
slavnostně jsme zahájili provoz mateřské školy v nově zrekonstruované budově mateřské školy.**

Krátce bych se chtěl zmínit o její historii. Budova byla postavena v roce 1925 a sloužila jako vesnická malotřídka do konce 70-tých let minulého století, dále pak jako obecní školka do roku 2000. Mnozí z vás školu či školku navštěvovali a prožili v ní mnoho radostných chvil. Do roku 2015 pak budova bez využití chátrala.

V tomto roce Zastupitelstvo obce rozhodlo o jejím využití jako mateřské školy, preferovalo investici do vzdělání těch nejmenších spoluobčanů obce a blízkého okolí. Po prohlídce budovy posoudíte sami zda se nám to povedlo či ne. Čas ukáže zda mateřskou školu budou opouštět děti dobře připravené pro další vzdělávací proces se vztahem k rodné vesnici chránící okolní přírodu.

V tomto roce jsme pomocí čtyřmilionové dotace Fondu životního prostředí ČR budovu zateplili, vyměnili okna, dveře, střechu a udělali novou fasádu. To byla ta lehčí část celého projektu.

To do čeho se vlastně pouštíme jsme zjistili při projektování funkční mateřské školy, kdy se musel přestavět vnitřek budovy tak, aby splňoval veškeré požadavky na moderní předškolní zařízení vybavené kuchyní a nábytkem. Projekt po vleklých jednáních s odborníky a dotčenými orgány byl se všemi závaznými stanovisky hotov v 1. polovině roku 2017. V témže roce bylo vydáno stavební povolení a na základě tohoto pravomocného stavebního povolení jsme požádali přes MAS Podřipsko o dotaci z Integrovaného regionálního operačního programu MMR ČR. Tomu předcházela výběrová řízení na dodavatele stavby, vybavení kuchyně a mobiliář. S vybranými dodavateli jsme podepsali smlouvy v listopadu 2017 v nasmlouvané částce cca 8,5 mil. Kč.

V březnu letošního roku jsme se rozhodli stavbu zahájit s tím, že provoz mateřské školy bude zahájen 2. září. To vše bez jistoty, že nějaké dotační peníze budou, nemohli jsme připustit, aby dodavatelské firmy odstoupili od smluv. Ceny stavebních a řemeslných prací za dva roky vzrostly zhruba o 30 procent, firmy se potýkali s nedostatkem zaměstnanců.

Na stavbu jsme si vzali devítimilionový úvěr, faktury jsou zaplacené a na ty které ještě nejsou máme připravené finanční prostředky.

Již vás nebudu unavovat našimi problémy, které jsme museli řešit při přípravě a během stavby. Dodavatelské firmy dodržely smlouvy jak z hlediska lhůt tak finančního objemu, mateřská škola je zkolaudovaná, zapsaná v rejstříku předškolních zařízení, máme vybranou paní ředitelku s personálem a zapsaných 25 dětí (z toho 12 dvouletých, podmínka dotace), na dalších cca 20 již nezbylo místo.

Provoz mateřské školy v Židovicích je slavnostně zahájen přestřihnutím pásky za účasti Hejtmana Oldřicha Bubeníčka, senátora Mgr. Ladislava Chlupáče a samozřejmě nové paní ředitelky Karolíny Mikolášové.

Naše školka vypadá tak jako na obrázcích, které jsme vám ukazovali dříve. Dle reakce zúčastněných při slavnostním otevření se rekonstrukce povedla a školka je jednou z nejkrásnějších v širokém okolí.

(Pokračování na následující straně)

Co na závěr dodat, tato nemalá investice na malé, ale naší vesnici má smysl, je to investice do vzdělání našich dětí, naší budoucnosti, vždyť vzdělaní lidé jsou oporou národa, nenechají se obalamutit sliby populistických politiků a měli bychom jim vytvořit takové zázemí, aby nebyli nuceni republiku opouštět, ale naopak pro ni pracovat.

A na úplný závěr přeji všem dětem, které kdy toto zařízení navštíví, kvalitní a radostnou přípravu pro život.

Slibuji jim, že urychleně doděláme i okolí školky, projekt na nádhernou zahradu v hodnotě cca 3 miliónů již máme. **Váš starosta**

TŘÍDTE ODPAD! - VYPLATÍ SE TO!

Vážení čtenáři, dnešní čtvrtý díl se jenom okrajově dotkne biologicky rozložitelného odpadu, se kterým se v popelnicích setkáváme.

Snahou všech směrnic evropského prostoru, ale i české legislativy je to, abychom pokud možno beze zbytku odstranili biologicky rozložitelné složky odpadu a využívali je tak, aby se ve sto procentech vrátily do půdy a to nejen zahrádek, ale i do orné plochy, parků atd. Organika zkyprí a zlehčí zemědělskou půdu, dodá poli nejen živiny, ale obrovskou měrou podporuje udržení vláhly a vody v krajině. Tímto oslím můstkem se dostáváme k další velice významné separační činnosti a to je oddělení biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO). Co si pod touto kategorií odpadu můžeme představit. Z každé domácnosti odchází tepelně nezpracované zbytky potravin ovoce a zeleniny, různé prostřihy květin, stromů, keřů, posekaná tráva z okrasných zahrad a další biologicky rozložitelné složky. Směrnice evropské komise nařizuje, že do roku 2030 se smí v komunálním odpadu vyskytovat maximálně 10 % tohoto biologicky rozložitelného odpadu. Ač se tomu může jen těžko uvěřit, naše česká popelnice doposud obsahuje dle pečlivých statistických sledování neuvěřitelných 30 - 35 % biologicky rozložitelného odpadu. Ministerstvo životního prostředí a Státní fond životního prostředí generuje celou řadu podpůrných programů, které napomáhají odděle-

Tradiční Labská neckyáda

Je tomu již několik let, kdy se představitelé naší obce a sousedské obce Hrobce domluvili na pořádání společné letní akce.

A tak se letos v sobotu 3. srpna konal již 9. ročník Labské neckyády. Už dopoledne začaly přípravy, kdy na místo startu v Židovicích byly dopraveny stoly a lavice pro pohodlí diváků a také byl postaven stánek

s občerstvením, o které se postaral Obecní úřad v Židovicích.

Počasi nám letos moc nepřálo, celé dopoledne bylo provázáno dešťovými přeháňkami a i když zápis posádek byl již od 12 hodin, tak ještě krátce před 14 hodinou to vypadalo, že se letos snad nikdo ani nezúčastní. Krátce před 14 hodinou přeci jen vykouklo sluníčko a na start se postavily 4 odvážné posádky originálních plavidel na vlastní pohon.

Všichni si přijeli klidnou plavbu po Labi hlavně užít, nikdo do cíle nespěchal, a pokud měla nějaká posádka problém, neváhala jiná pomoci. Ještě před startem dorazilo také mnoho příznivců a diváků, kteří se vydali po levém břehu Labe, ať už pěšky nebo na kole, podél plovoucích plavidel a měli tak možnost sledovat plavbu celou dobu až do Hrobců.

Plavidla na vodě také doprovázel člun SDH Roudnice nad Labem s dvoučlennou posádkou, kdy jedním z nich byl Bohdan Nitsch ml., člen SDH Hrobce - Židovice. Hasiči tak byli připraveni kdykoliv pomoci posádkám, kdyby se dostaly do nesnáží, za což jim patří naše poděkování.

Do cíle v Hrobcích dopluly úspěšně všechny posádky, kdy jako první to bylo plavidlo Apalucha, druzí byli doktoři ze Sanitky, třetí Matterhorn a na závěr dopluly Myšky Minnie. V plavbě však nešlo o rychlost a umístění, ale hlavně o zábavu. Odměněny drobnými cenami a gratulací paní starostky Ing. Kateřiny Hlaváčové a pana starosty Ing. Miloslava Krejného tak byly všechny posádky.

Zábava dále pokračovala u Labe v Tropicana baru, kde se všichni mohli osvěžit výbornými drinky. Někoho posléze odradil odpolední déšť a někteří účastníci i diváci se bavili až do pozdního večera. Děkujeme všem účastníkům za krásná plavidla. A jelikož nás příští rok čeká 10. jubilejní ročník neckyády, tak doufáme, že letošní malá účast bude překonána. **Mgr. Simona Kršová**

ní této biologické složky z obsahu popelnice. Vznikem dotace „Svoz bioodpadu v obci Židovice“ v r. 2015 obec zajistila odvážení biologického odpadu na kompostárnu, kde se z tohoto materiálu vytváří kvalitní certifikovaný kompost, což je ideální využití výše popisovaného materiálu organického původu. Lukáš Krejtný, takovouto kompostárnu provozuje a umožňuje tím nejen moudrého zbavení se biologicky rozložitelného odpadu z naší obce, ale také umožňuje získat kvalitní kompost. **Bc. Radka Luxová**

Nová, krásná mateřská škola zahájila svůj provoz

Vážení a milí čtenáři, druhý zářivý den byl v mateřské škole v Židovicích pro mnohé velmi důležitým dnem. V tento den totiž zahájila nová, krásná a prostorná mateřská škola svůj provoz, po mnoha letech uzavření.

Poprvé sem vstoupilo 25 malých dětí, které si postupně zvykají na své nové paní učitelky a ostatní zaměstnance školky. Poprvé - bylo i pro novou ředitelku Karolínu Mikolášovou, učitelku Jessicu Francovou, kuchařku Hanku Součkovou, školnici Ivu Vokálkovou a vedoucí školní jídelny Danu Tomáškovou. Ty všechny měly plné ruce práce, protože rekonstrukce se milovými kroky blížila ke konci a poslední úklidová četa končila v neděli večer. Nejen tyto pracovnice, ale i kolegyně z bývalých pracovišť a některé maminky, tatínkové a občané Židovic, přiložili ruku k dílu a podíleli se na tom, aby první kroky dětí byly do čisté, vyzdobené a upravené školky a aby první dojem všech rodičů byl takový, že své děti svěřují do rukou zkušených ve svém oboru a oddaných své práci. Vyzdobené chodby, spousty obrázků, barevné nástěnky s informacemi, jsou důležitým vodítkem nejen pro rodiče, ale i děti v prvních dnech i týdnech školového života.....

I přesto se první den ve školičce neobešel bez slziček, protože pro většinu dětí je krok od maminky, do náruče učitelky, velmi náročný. Avšak připravené prostředí pro děti je velice podnětné a po odchodu poslední maminky ze dveří, zamáčknutí poslední slzičky se děti s chutí vrhají do práce :).

Děti se nově učí samostatnosti při oblékání, při stolování i sebeobsluze, někteří si začínají pozvolna hrát se svými novými kamarády :). K dispozici jim je spousta stavebnic, didaktických her, pěnových kostek apod. To vše využívají v různých koutcích - koutek kuchyňky vede děvčátka k nápodově svých zkušených maminek - ku-

chaček, ve vědeckotechnickém koutku děti poznávají věci neobjevené - krasohledy, mikroskopy, kinetický písek..., ve výtvarném koutku budou vznikat první mistrovská díla, v hudebním koutku je k dispozici spousta hudebních nástrojů, které jsou pro děti velice oblíbené/ čím hlasitější hra na bubínky a triangel - tím větší legrace:)/, v koutku stolních her budou děti společně soupeřit v napínavých hrách /člověče, nezlob se/, v koutku stavebním se budou realizovat první stavby, v dopravním koutku se převážně chlapci naučí dbát na bezpečnost při řízení vozidel a poznávání dopravních značek a v čistě holčičím koutku se malé maminky naučí oblékat, česat, krmit a pečovat o svá malá miminka.

V prvních dnech byly procházky s dětmi po okolí velmi náročné. S úsměvem jsme mohli vidět, jak ze štrůdlu mrňousů vybíhají děti - každým jiným směrem a nechápou, proč musí jít tam, či tam, když ony chtějí prostě jinam. Po stálém vysvětlování učitelek však další dny, byly vycházky radostí pro všechny.

Každým dnem, po malých krůčcích, vidíme na některých dětech proměnu. Z malého děvčátka či chlapce se ve třídě stává samostatný človíček, který se snaží vychutnat si celý školkový den. Jiní jsou stále bázliví a nepřístupní. Možná se jim zalíbí první školkový výlet, který chystáme s kamarádkou školkou ve Vědomovicích, výlet do zábavného centra Méda Běda v Bohušovicích. Tento výlet je takový malý stmelovací kurz pro děti i paní učitelky, bez příkazů, zákazů, kde i ony bobují s dětmi po válečkách, lezou se staršími po lanech do výšek a dovádějí v kuličkách. Každý si jistě najde to své a den bude plný radosti a smíchu.

A to samé přejeme všem čtenářům, aby každý svůj den radostně prožili a měli stále úsměv na tváři.

Karolína Mikolášová a kolektiv MŠ

Ze staré kroniky uložené v oblastním archivu v Lovosicích. (r. 1929)

Obecní kronika 1900-1945

Vylovený jeseter:

Dědeček p. Františka Bureše z. č. 3 , František Krejza z č. 6 , byl rybářem. Kdysi (okolo r. 1845) lovil ryby velikou sítí. Když síť zatahovali ke břehu, ucítili silné škubání v síti. Několikrát prý loďkou objeli místo, kde byl neočekávaný úlovek a tak jej do sítě zaballili a s námahou ke břehu dopravili. Potom provazy a řetězy a háky dostali jej s námahou na břeh. Byl to dospělý jeseter (jeseter, pravděpodobně jeseter velký *Acipenser sturio*;

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jeseter_velký pozn. autora článku) , který budil všeobecný obdiv. Zdaleka přicházeli a přijížděli lidé se na něj podívat. Maso jeseteří prý tehdá dědeček sekal jako řezník a za stržené peníze si koupil vola.

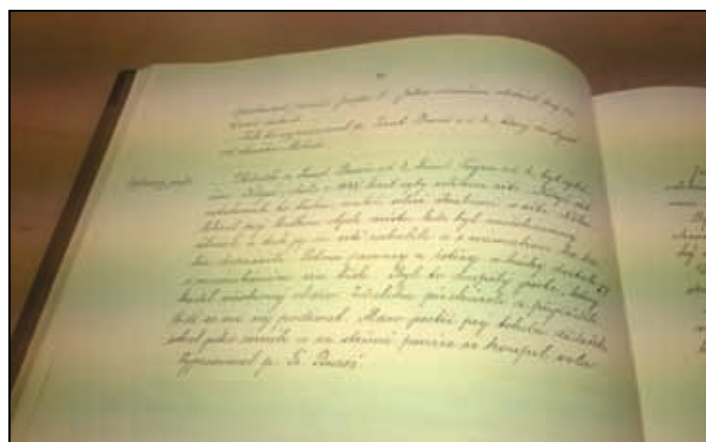
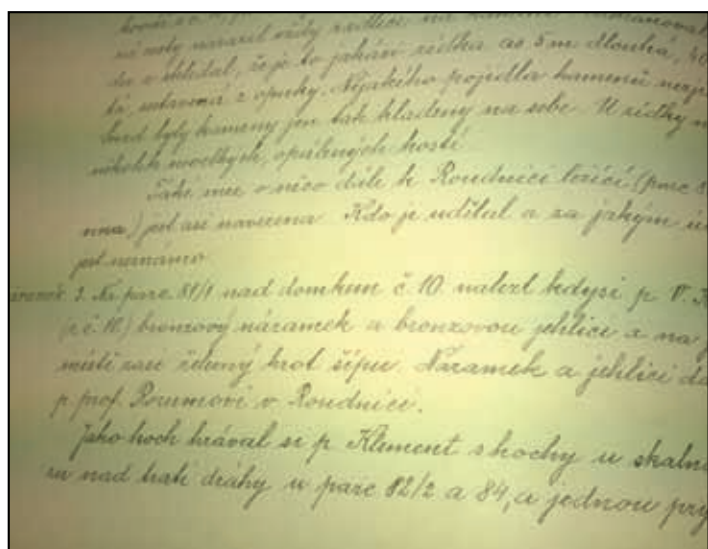
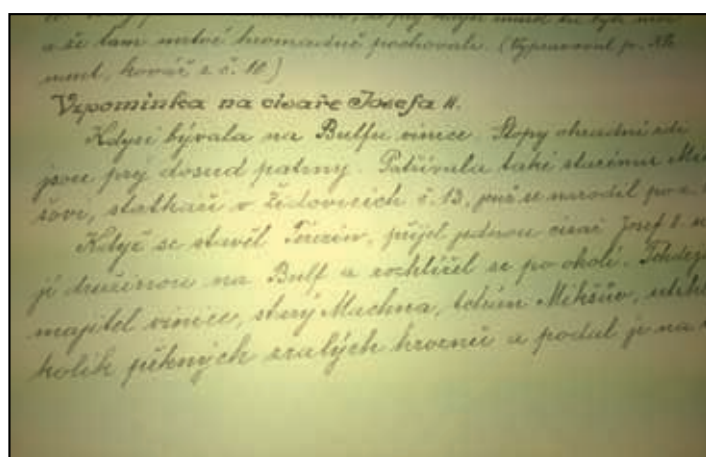
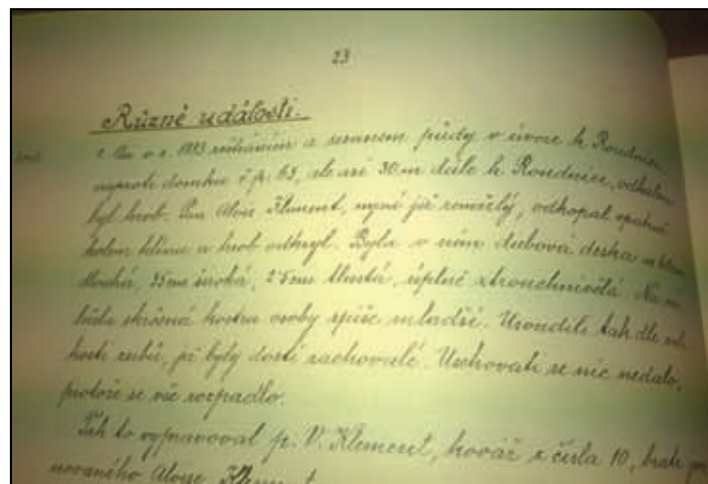
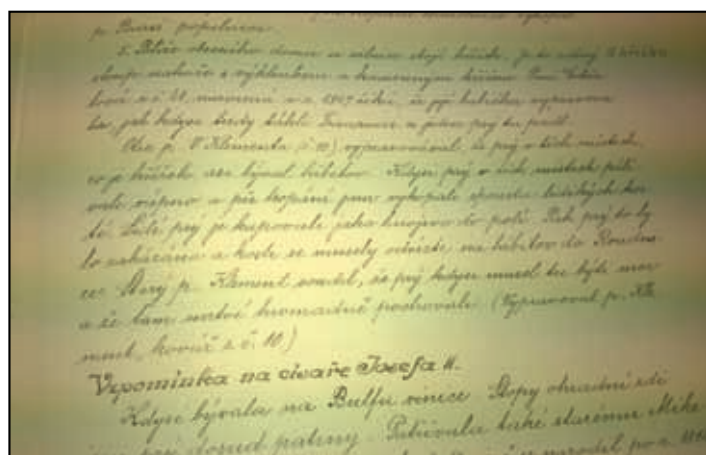
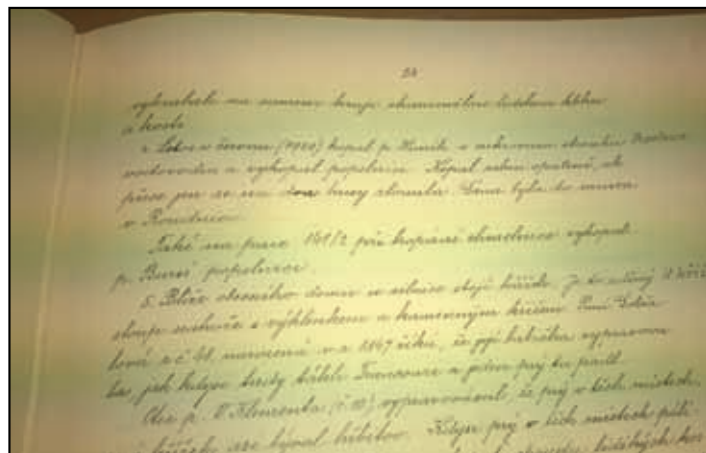
Vypravoval p. Fr. Bureš

Vzpomínka na císaře Josefa II.:

Kdysi bývala na Bulfu vinice. Stopy ohradní zdi jsou prý dosud patrný. Patřívála také starému Mikešovi, statkáři v Židovicích č. 13, jenž se narodil po r. 1814. Když se stavěl Terezín, přijel jednou císař Josef II. se svojí družinou na Bulf rozhlížel se po okolí. Tehdejší majitel vinice, starý Machna, tchán Mikšův, utrl několik pěkných zralých hroznů a podal je na tácu (podnosu) císaři. Jako odměnu obdržel prý od císaře dukát.

Tak vypravoval p. Fr. Bureš z č. 3, který to slyšel od starého Mikše.

(Pokračování na následující straně)

Starý hrob:

Asi v r. 1883 zvětráním a sesuvem půdy v úvozu k Roudnici na-proti domku č.p. 63, ale asi 30m dále k Roudnici, odhalen byl hrob. Pan Alois Klement, nyní již zemřelý, odkopal opatrně kolem hlínu a hrob odkryl. Byla v něm dubová deska as 60cm dlouhá, 35 cm široká a 2,5 cm tlustá, úplně ztrouchnivělá. Na ní ležela skrčená kost- ra osoby spíše mladší. Usoudili tak podle velikosti zubů, jež byly dosti zachovalé. Uschovati se nic nedalo, protože se vše rozpadlo.

Tak to vypravoval p. V. Klement, kovář z č. 10, bratr jmenovaného Aloise Klementa.

Bronzový náramek:

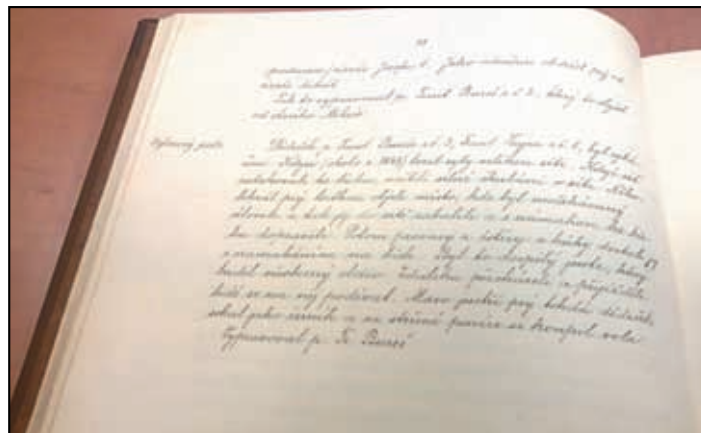
Na parc. 81/1 nad domkem č. 10 našel kdysi p. V. Klement (z č. 10) bronzový náramek a bronzovou jehlici a na jiném místě zase železný hrot šípů. Náramek a jehlici daroval p. prof. Rozumovi v Roudnici.

Lebka:

Jako hoch hrával si p. Klement s hochy u skalního srázu nad trať dráhy u parc. 82/2 a 84, a jednou prý tam vyhrabali na samém kraji zkamenělou lidskou lebku a kosti.

Popelnice:

Letos v červnu (rok 1929) kopal pan Huněk v cukrovaru (dnešní výrobní areál Aroma a.s. - pozn. Autora článku) strouhu vodovodu a vykopal popelnici. Kopal velmi opatrně, ale přece jen se na dva kusy zlomila. Dána byla do muzea v Roudnici. Také na parc. 141/2 příkopání chmelnice vykopal p. Bureš popelnici.

U křížku

Bliže obecního domu u silnice stojí křížek. Je to zděný sloup nahore s výklenkem a kamenným křížem. Paní Doležalová z č. 48, narozená v r. 1847 říká, že její babička vypravovala, jak kdysi tudy táhli Francouzi a jeden prý tu padl. Otec p. Klementa (č. 10) vypravovával, že prý v těch místech co je křížek, asi býval hřbitov. Kdysi prý v těch místech pálivali vápno a při kopání jam vykopali spoustu lidských kostí. Lidé prý je kupovali jako hnojivo do polí. Pak prý to bylo zakázáno a kosti se musely odvést na hřbitov do Roudnice. Starý p. Klement soudil, že prý musel tu býti mor a že tam mrtvé hromadně pochovali.

Vypravoval p. Klement, kovář z č. 10

Bc. Miroslav Bureš

Nový systém sběru směsného odpadu

Od nového roku 2020 naše obec Židovice pravděpodobně přejde na nový systém sběru a platby za směsný komunální odpad.

Tento systém je již používán i v některých okolních obcích, jako např. Vědomice, Dušníky, Chodouny atd. Systém se v těchto obcích osvědčil.

Jen pro Vaší informaci, jak bude sběr (systém) fungovat.

Každá domácnost si předem určí velikost popelové nádoby, počet popelových nádob a termín vývozu (1x za týden, 1x za 14 dní).

Na základě těchto informací bude vystavena smlouva ve smyslu zákona o odpadech s každým vlastníkem nemovitosti. Na základě těchto informací bude také stanovena přesná částka za svoz komunálního odpadu.

Každá domácnost obdrží samolepku nebo i více samolepek (podle množství popelových nádob). Na základě těchto samolepek bude svozová firma (PTS Lovosice) i nadále provádět svoz komunálního odpadu.

Cílem této změny je zvýšení třídění odpadu, ale také i snížení nákladů na svoz, který naše obec s komunálním odpadem má. Systém bude spravedlivější pro občany, kteří v naší obci třídí odpad.

Doufáme, že s novým systémem budete spokojeni. O všem podstatném k tomuto novému systému budete samozřejmě v dostatečném předstihu včas informováni.

Marek Beránek, místostarosta obce

SMĚSNÝ ODPAD: VÍTE O NĚM VŠE DŮLEŽITÉ?

Každý Čech vyprodukuje každoročně velké množství směsného odpadu. V této oblasti se sice může zdát vše jasné, přesto neuškodí, pokud si alespoň ve zkratce připomeneme některé základní informace, které se jí týkají.

Co je směsný odpad a kam patří?

Směsný odpad je takový odpad, který vám zůstane po vytrídění recyklovatelných, nebezpečných a objemných odpadů a také výrobků podléhajících zpětnému odběru. Jedná se tedy o materiály, jež zbydou po oddělení využitelných a nebezpečných částí, proto se jim někdy také říká „zbytkový“ odpad. Aktuálně přitom tvoří cca 60 % celkového objemu komunálního odpadu, přičemž samozřejmě patří do běžných popelnic či kontejnerů a následně končí na skládkách či ve spalovnách.

Každý vlastník objektu či provozovny musí zároveň zajistit, aby nádoby na směsný odpad měly objem, jenž bude postačovat všem dotčeným osobám. Rovněž v domácnosti při nákupu koše či jiné nádoby dbejte na to, aby měly dostatečný objem. Ještě dodejme, že svoz a likvidaci směsného odpadu mají na starosti konkrétní svozové firmy.

Pochopitelně je enormně důležité, abyste do příslušné popelnice či kontejneru vhažovali jen to, co tam skutečně patří. V opačném případě nejenže skončí na skládce či ve spalovně materiály, které tam nemají co dělat, ale pokud pracovníci svozových firem zjistí, že je v nádobě odpad, jenž tam být nemá, nemusí být obsah vůbec vyvezen.

POZVÁNKA NA POSVÍCENSKOU ZÁBAVU

Obecní úřad Židovice srdečně zve všechny příznivce tance, hudby a společenských akcí na Posvícenskou zábavu, která se bude konat v **sobotu 5. října od 20.00 hodin** na sále hospody Na Rychtě. Vstupné je 100 Kč a hrát nám bude opět kapela Bizaband.

Těšíme se na Vás!

Obecní úřad

Pečící okénko

STROUHANÝ KOLÁČ

příprava:

10 min; mražení: 60 min; pečení: 30 min

INGREDIENCE

těsto:

- 400 g hladké mouky
- 150 g cukru krupice
- 30 g kakaa
- 250 g másla
- 1 žloutek
- 1 prášek do pečiva
- 3 lžičce mléka

náplň:

- 4 bílky
- 3 žloutky
- 3 tvarohy
- 300 g moučkového cukru
- 1 lžičce solamylu

POSTUP PŘÍPRAVY - Všechny suroviny na těsto smícháme. Vypracované těsto rozdělíme na dvě stejné části a dáme na hodinu do mrazáku (aby bylo těsto tvrdé).

Na náplň si smícháme tvarohy, cukr, žloutky a solamyl. Bílky vyšleháme do tuhého sněhu a opatrně vmícháme do tvarohové směsi. Po hodině těsto vyndáme z mrazáku. Jednu část nahrubo nastrouháme na plech vyložený pečícím papírem. Na nastrouhané těsto vylijeme všechnu tvarohovou směs a na ni nastrouháme zbývající zmrzlé těsto. Pečeme v předehřáté troubě na 160 °C asi 30 minut. Dobrou chuť.

Kateřina Prošková

Přijďte fandit našim fotbalistům

VÝSLEDKOVÝ SERVIS:

Mistrovské zápasy /Jaro 2019 - Okresní soutěž - skupina B/

15. 6. 2019 TJ Sokol Břiza /V/ 5:1 /3:1/ Branky: Fogl 2x Broft, Krejný, Strýhal

Přípravné zápasy na novou sezónu:

13. 8. 2019 SK Libotenice /V/ 2:13 /1:7/ Branky: Fogl, Beránek ml.

Mistrovské zápasy /Podzim 2019 - Okresní soutěž - skupina B/

17. 8. 2019 TJ Sokol Mšené Lázně /D/ 1:4 /1:1/ Branky: Fogl
 24. 8. 2019 FK Bechlín /D/ 2:4 /0:1/ Branky: Hosnédl, Strýhal ml.
 1. 9. 2019 TJ Sokol Býčkovice /V/ 2:1 /0:1/ Branky: Lauko, Hosnédl
 7. 9. 2019 TJ Sokol Břiza /D/ 10:1 /4:1/ Branky: Adamec 3x, Jirásek 2x, Broft, Špiner, Hosnédl, Fogl, vlastní

D - domácí zápas • V - venkovní zápas

Marek Beránek

Rozpis utkání PODZIM 2019-2020 - soutěž dospělí						III třída	skupina "B"
13. kolo	17.08.2019	so.	10.15 hod	SK ŽIDOVICE	- TJ Sokol Mšené Lázně		
1. kolo	24.08.2019	so.	10.15 hod	SK ŽIDOVICE	- FK Bechlín		
2. kolo	01.09.2019	ne.	17.00 hod	TJ Sokol Býčkovice	- SK ŽIDOVICE		odjezd 15.45 hod
3. kolo	07.09.2019	so.	10.15 hod	SK ŽIDOVICE	- TJ Sokol Břiza		
4. kolo	14.09.2019	so.	16.30 hod	SK Sahara Vědomice	- SK ŽIDOVICE		odjezd 15.30 hod
5. kolo	21.09.2019	so.	10.15 hod	SK ŽIDOVICE	- FK Polepy		
6. kolo	28.09.2019	so.	16.00 hod	Viktorie Kleneč	- SK ŽIDOVICE		odjezd 15.00 hod
7. kolo	05.10.2019	so.	10.15 hod	SK ŽIDOVICE	- FK Lounky Chodouny		
8. kolo	12.10.2019	so.	15.30 hod	TJ Sokol Hoštka	- SK ŽIDOVICE		odjezd 14.30 hod
9. kolo	19.10.2019	so.	10.15 hod	SK ŽIDOVICE	- SK Štětí "B"		
10. kolo	27.10.2019	ne.	14.30 hod	TJ Podřipan Rovné "B"	- SK ŽIDOVICE		odjezd 15.30 hod
11. kolo	02.11.2019	so.	10.15 hod	SK ŽIDOVICE	- TJ Sokol Straškov-Vodochodý		
12. kolo	09.11.2019	so.	14.00 hod	TJ Sokol Račice	- SK ŽIDOVICE		odjezd 13.00 hod

Marek Beránek

Třináct rad, co byste měli udělat na podzim na zahradě

Sázení ovocných stromků, poslední posekání trávníku nebo zastříhávání růží. To jsou jen některé práce čekající na vaši zahradě. Nezapomeňte také před zimou zahradu zalévat.

■ 1. Naposledy posekejte trávník. Není ale dobré ho sekat příliš blízko u země. Takže zvyšte pojezd vaší sekačky. Před zimou by měl mít i ten anglický pažit trochu vyšší stříh. Také je na místě chemická ochrana. Trávník postříkejte proti zimním plísním. Nakonec mu přilepšete poházením kompostu. Samozřejmě, že kompost by měl být proházený přes síto, aby se po zahradě neválely větší kusy.

■ 2. Pravidelně shrabujte listí. To pak můžete uložit do kompostu. Ale pozor. List z ořešáku v žádném případě nekompostujte, protože obsahuje příliš mnoho škodlivých látek. Stejně tak na kompost nepatří nahnilé ovoce (na podzim to bývají většinou jablka), předcházíte tím šíření houbových nemocí. Nahnilé plody zásadně házejte do kontejneru.

■ 3. Zryjte všechny záhony po sklizni zeleniny a zaryjte i drobné zbytky rostlin. Máte-li, přidejte i chlévský hnůj tam, kam budete dávat rostliny první tratě (např. rajská jablka, okurky, zelí, květák, celer,...) Pozor, pro mrkev nesmíte hnojit chlévským hnojem, mohla by se vám objevit pochmurnatka mrkvová (mrkev by byla červivá).

■ 4. Na zimu zahradu dokonale odplelte. Ušetříte si tím práci v příštím roce.

■ 5. Zahradu často zalévejte. Pro vaše rostliny je to velice důležité. Připravujete tím

rostliny na zimní období, kdy zelené části rostlin stále odpařují vodu, ale zem je již zamrzlá, a kořeny rostlin proto vodu nemohou přijímat.

■ 6. Podzim je čas na sázení ovocných stromků, bobulovin a růží. Jámy pro ovocné stromky dělejte dostatečně hluboké. Nejdříve je prolijte vodou, dna dna dejte kvalitní zeminu a pomalu rozpustné hnojivo (např. rohosku) a po nasazení stromek znovu zalijte. Velkou pozornost věnujte výběru vhodných odrůd. Nemáte-li tolik času na ošetřování stromků či chcete-li snížit chemickou ochranu, volte raději vyšlechtěné rezistentní odrůdy. Při nákupu dejte pozor na stav rostlin, zda nemají zaschlé kořeny či poraněný kmínek. Angrešty a rybízky sázejte hlouběji (tzv. je topíme cca 10 cm hluboko od místa rozvětvení), naopak při výsadbě ovocných stromků dávejte pozor, aby očko roubu bylo nad zemí.

■ 7. Stříhejte růže. Na řadu přichází podzimní sestřih, který umožní růžím dobře přezimovat.

■ 8. Rostliny, které nesnášejí mráz, přeneste do světlých bezmrazých místností.

Musíte být velmi opatrní se zálivkou, protože při nadbytku vody by mohlo dojít k uhnití kořenů či šíření houbových chorob. Po přenesení dovnitř je hluboce seřízněte.

■ 9. Po letošním suchém létě je příliš myší, aplikujete proto do nor jedovaté nástrahy.

■ 10. Opatřete si netkanou textilii na ochranu choulostivějších rostlin proti zimním mrazům. Ještě ji ale nepoužijte. Počkejte, až nastanou silnější mrazy. Je tu nebezpečí, že byste tím připravili vhodné zimoviště pro škůdce, kteří by se vám pod textilií nastěhovali. Na stromy nyní můžete připevňovat lepové pásy, na které se vám škůdci uchytí.

■ 11. Na podzim se sází cibuloviny.

■ 12. Nemocné či uschlé stromy vykopejte i s kořeny.

■ 13. S prvními mrazíky uzavřete přívody vody a vypusťte vodu z kohoutků a hadic. Pokud máte kde, uskladněte hadice přes zimu na suchém a chladném (bezmrazém) místě. Prodlouží se tím jejich životnost.

Zemědým lékařský je jednoletá, 10-50 cm vysoká popínavá bylina. Listy má zpeřené a řapíkaté, květy uspořádány v hroznu růžově červené nebo bělavě růžové barvy, na vrcholu tmavě purpurové. Kvete od května do září a najdeme ji na polích, rumiš-tích, v parcích, na půdách hlinitých a kyprých. Sbírá se kvetoucí nať seřezáváním, přičemž... (*dokončení tajenka*). Urychluje střevní peristaltiku, snižuje krevní tlak, uvolňuje křeče, zamezuje tvorbě žlučových kaménků, v malých dávkách podporuje tvorbu žluče, působí močopudně a uplatní se i při léčbě kožních chorob. Užívá se ve formě nálevu (2 čajové lžičky na šálek vody, denně se pijí 2 šálky) nebo zevně ve vyšší koncentraci na koupele či obklady.

	Hrát hokej nebo běhat	2	Dravec	Dlouhé držadlo		Měčiny	Křemičitá hornina	Svolnost	Český filmář (Mario)	Vojenský pakt		Anglicky „inkoust“	1	Rosol					
Ruské počítadlo					Francouzské město						Vrstvená střešní lepenka								
Milenecké dvojice					3						Čidlo v obličej								
Obec u Příbrami					Odhadem Zkratka pražské univerzity						Úder nohou Útok vojáků na koních								
Německý satelitní kanál				Konzervovat Někdejší účastník veselky					Tahleta		Římských 501 Avivážní roztok								
Oni			Íránský kočovník (zastarale) Adolfína						Stopa										
Jméno norských králů										Obraz nahé ženy				Druh ještěra					
Tekutina nutná k životu										Hasnice na vápno									
Zvyky islámských národů																			
Tvoje osoba			Německy „vrchní“	Švýcarské zimní středisko										NAPOVÍME: Iik, SEATO, Oseč, adat, Vuk, lydit.	Vzhledy	Tumáš Bombá			
	Met Přivaděč surové nafty														Hlasový projev				
Vodní živočich															Rostlinné máslo				
Obvykle jarní polní práce															Arabský vládce Zbabělé ženy				
Psací potřeba					Značka abtesly	Hmota	Boty	Fanfáry	Stráž Moravský Oldřich					Jméno Chačatur-jana					
Iniciály italské herečky Mutiové			Samovolně vytékající mošty Sloní zub								Heyerdah-lův člun Proutěná nádoba								
Postava ze seriálu My z konce světa				Školní deska Malá fordka							Hrabavý pták								
Město na Teplicku					4						Ten i onen								
Výtvary					Svislé jeskyně						Golemova kulička								

Tajenka: Po odstranění hrubé části lodyhy se musí rychle sušit.